

PROGRAMACIÓ 1R BATXILLERAT CURS 2023 2024

ÍNDEX

1. Introducció	3
1.1. Justificació de la programació	3
1.2. Contextualització	5
2. Objectius del batxillerat	9
3. Competències clau i descriptors operatius	10
4. Competències específiques.....	12
4.1 Connexions entre les competències específiques	14
4.2 Connexions amb competències específiques d'altres àrees	14
4.3 Connexions amb les competències clau	15
5. Sabers bàsics	16
6. Situacions d'aprenentatge	19
7. Recursos	21
8. Avaluació.....	21
8.1 Criteris d'avaluació	22
8.2 Instruments d'avaluació	25
8.3 Criteris de qualificació	25
9. Metodologia i orientacions didàctiques.....	26
10. Unitats didàctiques i temporalització	28
10.1. Organització de les unitats didàctiques	28
10.2. Distribució temporal de les unitats didàctiques	55
11. Avaluació de la pràctica docent i indicadors d'èxit	55

1. INTRODUCCIÓ

1.1 JUSTIFICACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ

La Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, (LOMLOE) per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, d'Educació (LOE), té com a finalitat adaptar el sistema educatiu als reptes i desafiaments del segle XXI d'acord amb els objectius fixats per la Unió Europea i la UNESCO per a la dècada 2020/2030.

Amb aquesta finalitat, l'article 6 de la Llei especifica que l'objectiu del currículum és facilitar el desenvolupament educatiu de l'alumnat, garantint la seua formació integral, contribuint al ple desenvolupament de la seua personalitat i preparant-los per a l'exercici ple dels drets humans, d'una ciutadania activa i democràtica en la societat actual i que, en cap cas, podrà suposar una barrera que genere abandonament escolar o impedisca l'accés al gaudi del dret a l'educació.

Per al batxillerat, l'article 4 del Reial Decret 243/2022, de 5 d'abril, pel qual s'estableixen l'ordenació i els ensenyaments mínim del Batxillerat, en concreta la finalitat: «proporcionar formació, maduresa intel·lectual i humana, coneixements, habilitats i actituds que permeten desenvolupar funcions socials i incorporar-se a la vida activa amb responsabilitat i aptitud. A més, aquesta etapa ha de permetre l'adquisició de les competències indispensables per al futur formatiu i professional, i capacitar per al accés a l'educació superior.» L'article 4 del Decret 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum de Batxillerat, afegit que el batxillerat «ha de preparar per a l'itinerari acadèmic-professional posterior, proporcionar una sòlida cultura integral i aportar interès pel coneixement, pel treball i per l'aprenentatge i rigor en la feina».

La LOMLOE, seguint aquest esperit, planteja un nou model educatiu de caràcter molt més competencial que no instruccional, que prioritze la formació continua i la capacitat d'aplicar els coneixements, els sabers, per tal d'afavorir la resiliència i la capacitat d'adaptar-se al canvi, que han de permetre participar activament en la societat i gestionar amb èxit les transicions en el mercat laboral. El Reial decret 243/2022, al preàmbul, subratlla la necessitat de propiciar l'aprenentatge competencial, autònom, significatiu i reflexiu en totes les matèries, en què les situacions d'aprenentatge han de tindre un paper fonamental.

El Decret 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum de Batxillerat que desenvolupa el currículum del batxillerat parteix dels següents principis pedagògics, desenvolupats a l'article 6:

1. El batxillerat ha de tenir un enfocament competencial de manera que es fonamente en aprenentatges desenvolupats a partir de situacions reals i que capaciten per al seu ús eficaç en contextos diferents d'aquells en que es produeixen.
2. Les activitats educatives en el batxillerat han d'estar plantejades en el sentit d'afavorir la capacitat de l'alumnat per a aprendre per si mateix i l'assoliment de les competències clau, per aportar gust pel coneixement i pel treball, tant individual com en equip, i per a aplicar els mètodes d'investigació apropiats a les problemàtiques plantejades.
3. Cal parar atenció a l'orientació educativa, personal i professional de l'alumnat incorporant la perspectiva de gènere, per tal de facilitar-li la presa de decisions sobre el seu futur professional i acadèmic.
4. En les diferents matèries s'han de desenvolupar activitats que estimulen l'interés i l'hàbit de la lectura i la capacitat d'expressar-se correctament en públic.

5. En l'organització dels estudis de Batxillerat cal parar atenció a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu. A aquest efecte cal establir les alternatives organitzatives i metodològiques i les mesures d'atenció a la diversitat precises per a facilitar l'accés al currículum d'aquest alumnat.
6. Les mesures organitzatives, metodològiques i curriculars que s'adapten a aquest fi s'han de regir pels principis del disseny universal per a l'aprenentatge (d'ara en avant DUA) i donar resposta a les necessitats específiques de suport educatiu.
7. La llengua és l'instrument d'adquisició i construcció del coneixement. És per això que l'ús de les llengües oficials, el valencià, com a llengua pròpia, i el castellà, com a llengua cooficial, i les llengües estrangeres com a llengües vehiculars d'ensenyament posa el focus en la importància de les possibilitats comunicatives de totes aquestes a través de metodologies basades en l'aprenentatge integrat de llengües i continguts.
8. En el procés d'aprenentatge de les llengües estrangeres, les llengües oficials del nostre àmbit autonòmic s'han d'utilitzar només com a suport. En aquest procés cal prioritzar la comprensió, la mediació, l'expressió i la interacció oral en la llengua estrangera, així com la creació de situacions d'aprenentatge que faciliten a l'alumnat la transferibilitat de les competències assolides i l'adquisició d'aprenentatges significatius.
9. S'ha d'afavorir la flexibilitat en cursar el batxillerat, tant en el règim ordinari com en règim per a adults, a distància i nocturn, tenint en compte en tots els casos els reconeixements i convalidacions establides en la normativa vigent.

L'article 7 del Decret 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum de Batxillerat estableix els principis que el fonamenten en setze objectius concrets que l'alumnat haurà d'assolir durant aquesta etapa. Tot i que els objectius estan connectats entre si d'una manera que sovint els fa indistingibles els uns dels altres i que han de ser tractats en totes les matèries, pel que fa a la nostra en concret, Valencià: Llengua i Literatura, n'hi ha quatre que ens competeixen directament:

4. Afermar els hàbits de lectura, estudi i disciplina, com a condicions necessàries per a l'eficaç aprofitament de l'aprenentatge, i com a mitjà de desenvolupament personal.
5. Dominar, tant en la seua expressió oral com escrita, el valencià i el castellà.
8. Conèixer i valorar críticament les diferents realitats del món contemporani, els seus antecedents històrics i els principals factors de la seua evolució, com a mostra del multilingüisme i de la multiculturalitat. Participar de manera solidària en el desenvolupament i millora del seu entorn social.
12. Desenvolupar la sensibilitat artística i literària, així com el criteri estètic, com a fonts de formació i enriquiment cultural.

El segon d'aquests tres objectius, dominar, tant en la seua expressió oral com escrita, el valencià i el castellà, és essencial per aconseguir les finalitats de l'etapa, en tant que és l'eina fonamental per accedir al coneixement de qualsevol àrea.

Pel que fa a les competències claus, l'àrea de Valencià és, juntament amb la de Castellà, la matèria sobre la qual recauen de manera més directa el desenvolupament de la competència en comunicació lingüística (CCL) i, la competència plurilingüe (CP), amb l'anglès i segones llengües estrangeres.

1.2 CONTEXTUALITZACIÓ

1.2.1 UBICACIÓ I ENTORN SOCIOECONÒMIC I CULTURAL

Benicàssim és un municipi del País Valencià situat a la comarca de la Plana Alta, al costat de la mar i al peu de la serra del Desert de les Palmes, la qual en gran part pertany al seu terme municipal.

Té una població de 18.991 habitants (INE 2021) durant l'hivern, però si afegim la població resident en les àrees urbanitzades vil·les i apartaments, que ja comuniquen el poble amb la mar i els visitants de l'estiu, es poden superar fàcilment els 100.000 habitants durant el mes d'agost.

Precisament el desenvolupament del sector turístic, base de la seua economia, li ha donat un fort impuls demogràfic durant els últims anys. També s'ha incrementat la immigració estrangera.

Evolució demogràfica									
1990	1992	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2005	2010
6.565	6.640	8.405	9.913	10.702	11.874	13.901	15.151	16.200	18.006

1.2.2 DESCRIPCIÓ DEL CENTRE

Segons dades del nostre propi centre, l'IES Violant de Casalduch, és l'únic centre de secundària al poble, així doncs és un reflex prou acurat de les característiques de la societat a què representa.

El centre acull al voltant de 900 alumnes d'Educació Secundària Obligatòria, Batxillerat, FP bàsica i Cicles Formatius, és a dir, la franja d'edat oscil·la entre 12 i 20 anys. Els joves se situen entre l'adolescència i l'edat adulta. Açò implica la barreja d'interessos.

Multiculturalitat: Actualment, un mínim de 25 nacionalitats diferents, es barregen a les nostres aules. 135 alumnes d'altres països, representen el 22% en l'ESO, 15% en el Batxillerat i un percentatge inferior en els Cicles Formatius.

2. OBJECTIUS DEL BATXILLERAT

El Decret 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum de Batxillerat estableix que el batxillerat ha de contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats que els permeten:

1. Exercir la ciutadania democràtica, des d'una perspectiva global, i adquirir una consciència cívica responsable, inspirada pels valors de la Constitució Espanyola, així en la construcció d'una societat justa i equitativa.
2. Consolidar una maduresa personal, afectiva sexual i social que els permeta actuar de manera respectuosa, responsable i autònoma i desenvolupar l'esperit crític. Preveure, detectar i resoldre pacíficament els conflictes personals, familiars i socials, així com les possibles situacions de violència.
3. Fomentar la igualtat efectiva de drets i oportunitats de dones i homes, analitzar i valorar críticament les desigualtats existents, així com el reconeixement i ensenyament del paper de les dones en la història i impulsar la igualtat real i la no discriminació per raó de naixement, sexe, origen racial o ètnic, discapacitat, edat, malaltia, religió o creences, orientació sexual o identitat de gènere o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.
4. Afermar els hàbits de lectura, estudi i disciplina, com a condicions necessàries per a l'eficacç aprofitament de l'aprenentatge, i com a mitjà de desenvolupament personal.
5. Dominar, tant en la seua expressió oral com escrita, el valencià i el castellà
6. Expressar-se amb fluïdesa i correcció en una o més llengües estrangeres.
7. Utilitzar amb solvència i responsabilitat les tecnologies de la informació i la comunicació.
8. Conèixer i valorar críticament les diferents realitats del món contemporani, els seus antecedents històrics i els principals factors de la seua evolució, com a mostra del multilingüisme i de la multiculturalitat manera solidària en el desenvolupament i millora del seu entorn social.
9. Accedir als coneixements científics i tecnològics fonamentals i dominar les habilitats bàsiques pròpies de la modalitat triada.
10. Comprendre els elements i procediments fonamentals de la investigació i dels mètodes científics. Conèixer i valorar de manera crítica la contribució de la ciència i la tecnologia en el canvi de les condicions de vida, així com afermar la sensibilitat i el respecte cap al medi ambient.
11. Afermar l'esperit emprenedor amb actituds de creativitat, flexibilitat, iniciativa, treball en equip, confiança en un mateix i sentit crític.
12. Desenvolupar la sensibilitat artística i literària, així com el criteri estètic, com a fonts de formació i enriquiment cultural.
13. Utilitzar l'educació física i l'esport per a afavorir el desenvolupament personal i social. Afermar els hàbits d'activitats físicoesportives per a afavorir el benestar físic i mental, així com a mitjà de desenvolupament personal i social.
14. Afermar actituds de respecte i prevenció en l'àmbit de la mobilitat segura i saludable.
15. Fomentar una actitud responsable i compromesa en la lluita contra el canvi climàtic i en la defensa del desenvolupament sostenible.
16. Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la salut, el consum, la cura, l'empatia i el respecte cap als éssers vius, especialment els animals.

3. COMPETÈNCIES CLAU

El Reial Decret 243/2022, de 5 d'abril, pel qual s'estableix l'ordenació i les ensenyances mínimes del batxillerat, considera que per a complir les finalitats d'aquesta etapa educativa cal que l'alumne progressi en el grau de desenvolupament de les competències que d'acord amb el perfil d'eixida de l'ensenyament bàsic ha d'haver assolit en acabar secundària.

El Perfil d'eixida de l'ensenyament bàsic s'ha dissenyat tenint en compte la Recomanació del Consell de la UE relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent, els reptes de la UNESCO i els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 de l'ONU, per tal de garantir que l'alumnat que supere amb èxit la secundària estiga capacitada per a activar els aprenentatges que li permeten respondre davant dels desafiaments als quals haurà d'enfrontar-se al llarg de la seua vida. Es tracta de saber mobilitzar continguts, habilitats i actituds per poder actuar i solucionar necessitats presents en la realitat.

Aquests assoliments que es consideren imprescindibles perquè l'alumnat pugui progressar amb èxit en el seu itinerari formatiu i encarar-se als principals reptes i desafiaments globals i locals són les **competències clau**.

De l'adaptació de les competències clau establides en la Recomanació del Consell de la UE, la LOMLOE estableix les següents:

CCL: competència en comunicació lingüística

CP: competència plurilingüe

CMCT: competència matemàtica i competència en ciència i tecnologia

CD: competència digital

CPSAA: competència personal, social i d'aprendre a aprendre

CC: competència ciutadana

CE: competència emprenedora

CCEC: competència en consciència i expressió culturals

Hem de tenir en compte la transversalitat de totes les competències clau, que s'adquireixen i es desenvolupen en totes les àrees i matèries. A més, per tal de definir-les, concretar-les i adaptar-les al batxillerat, el Reial Decret 243/2022 ha establert un conjunt de **descriptors operatius**, que són el referent, juntament amb els objectius de l'etapa, per a les competències específiques de cada matèria.

Pel que fa a l'especial vinculació a la nostra matèria, ens centrarem en la competència en comunicació lingüística (CCL) i la competència plurilingüe (CP).

COMPETÈNCIA EN COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA

La competència en comunicació lingüística suposa interactuar de manera oral, escrita, signada o multimodal de manera coherent i adequada en diferents àmbits i contextos i amb diferents propòsits comunicatius. Implica mobilitzar, de manera conscient, el conjunt de coneixements, destreses i actituds que permeten comprendre, interpretar i valorar críticament missatges orals, escrits, signats o multimodals evitant els

riscos de manipulació i desinformació, així com comunicar-se eficaçment amb altres persones de manera cooperativa, creativa, ètica i respectuosa.

La competència en comunicació lingüística constitueix la base per al pensament propi i per a la construcció del coneixement en tots els àmbits del saber. Per això, el seu desenvolupament està vinculat a la reflexió explícita sobre el funcionament de la llengua en els gèneres discursius específics de cada àrea de coneixement, així com als usos de l'oralitat, l'escriptura o les llengües de signes per a pensar i per a aprendre. Finalment, fa possible apreciar la dimensió estètica del llenguatge i gaudir de la cultura literària.

En completar l'ensenyament bàsic l'alumne o l'alumna...	En completar el batxillerat l'alumne o l'alumna...
CCL1. S'expressa de manera oral, escrita, signada o multimodal amb coherència, correcció i adequació als diferents contextos socials, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa tant per a intercanviar informació, crear coneixement i transmetre opinions, com per a construir vincles personals.	CCL1. S'expressa de manera oral, escrita, signada o multimodal amb fluïdesa, coherència, correcció i adequació als diferents contextos socials i acadèmics, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa tant per a intercanviar informació, crear coneixement i argumentar les seues opinions com per a establir i cuidar les seues relacions interpersonals.
CCL2. Comprén, interpreta i valora amb actitud crítica textos orals, escrits, signats o multimodals dels àmbits personal, social, educatiu i professional per a participar en diferents contextos de manera activa i informada i per a construir coneixement.	CCL2. Comprén, interpreta i valora amb actitud crítica textos orals, escrits, signats o multimodals dels diferents àmbits, amb especial èmfasi en els textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, per a participar en diferents contextos de manera activa i informada i per a construir coneixement.
CCL3. Localitza, selecciona i contrasta de manera progressivament autònoma informació procedent de diferents fonts, avaluant la seua fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i la integra i transforma en coneixement per a comunicar-la adoptant un punt de vista creatiu, crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.	CCL3. Localitza, selecciona i contrasta de manera autònoma informació procedent de diferents fonts avaluant la seua fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i la integra i transforma en coneixement per a comunicar-la de manera clara i rigorosa adoptant un punt de vista creatiu i crític al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.
CCL4. Llig amb autonomia obres diverses adequades a la seua edat, seleccionant les que millor s'ajusten als seus gustos i interessos; aprecia el patrimoni literari com a llit privilegiat de l'experiència individual i col·lectiva; i mobilitza la seua pròpia experiència biogràfica i els seus coneixements literaris i culturals per a construir i compartir la seua interpretació de les obres i per a crear textos d'intenció literària de progressiva complexitat.	CCL4. Llig amb autonomia obres rellevants de la literatura posant-les en relació amb el seu context sociohistòric de producció, amb la tradició literària anterior i posterior i examinant la petjada del seu llegat en l'actualitat, per a construir i compartir la seua pròpia interpretació argumentada de les obres, crear i recrear obres d'intenció literària i conformar progressivament un mapa cultural.
CCL5. Posa les seues pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, evitant els usos discriminatoris, així com els abusos de poder, per a afavorir la utilització no sols eficaç sinó també ètica dels diferents sistemes de comunicació.	CCL5. Posa les seues pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, evitant i rebutjant els usos discriminatoris, així com els abusos de poder, per a afavorir la utilització no sols eficaç sinó també ètica dels diferents sistemes de comunicació.

COMPETÈNCIA PLURILINGÜE (CP)

La competència plurilingüe implica utilitzar diferents llengües, orals o signades, de manera apropiada i eficaç per a l'aprenentatge i la comunicació. Aquesta competència suposa reconèixer i respectar els perfils lingüístics individuals i aprofitar les experiències pròpies per a desenvolupar estratègies que permeten mediar i fer transferències entre llengües, incloses les clàssiques, i, en el seu cas, mantindre i adquirir destreses en la llengua o llengües familiars i en les llengües oficials. Integra, així mateix, dimensions històriques i interculturals orientades a conèixer, valorar i respectar la diversitat lingüística i cultural de la societat amb l'objectiu de fomentar la convivència democràtica.

En completar l'ensenyament bàsic l'alumne o l'alumna...	En completar el batxillerat l'alumne o l'alumna...
CP1. Usa eficaçment una o més llengües, a més de la llengua o llengües familiars, per a respondre a les seues necessitats comunicatives, de manera apropiada i adequada tant al seu desenvolupament i interessos com a diferents situacions i contextos dels àmbits personal, social, educatiu i professional.	CP1. Utilitza amb fluïdesa, adequació i acceptable correcció una o més llengües, a més de la llengua familiar o de les llengües familiars, per a respondre a les seues necessitats comunicatives amb espontaneïtat i autonomia en diferents situacions i contextos dels àmbits personal, social, educatiu i professional.
CP2. A partir de les seues experiències, realitza transferències entre diferents llengües com a estratègia per a comunicar-se i ampliar el seu repertori lingüístic individual.	CP2. A partir de les seues experiències, desenvolupa estratègies que li permeten ampliar i enriquir de manera sistemàtica el seu repertori lingüístic individual amb la finalitat de comunicar-se de manera eficaç.
CP3. Coneix, valora i respecta la diversitat lingüística i cultural present en la societat, integrant-la en el seu desenvolupament personal com a factor de diàleg, per a fomentar la cohesió social.	CP3. Coneix i valora críticament la diversitat lingüística i cultural present en la societat, integrant-la en el seu desenvolupament personal i anteposant la comprensió mútua com a característica central de la comunicació, per a fomentar la cohesió social.

4. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Les **competències específiques** són els assoliments que l'alumnat ha de poder desplegar en activitats o situacions que requereixen els **sabers bàsics** de cada matèria. Són, a més, un element de connexió entre el Perfil d'eixida, els sabers bàsics i els criteris d'avaluació, que s'han de desenvolupar mitjançant **situacions d'aprenentatge** contextualitzades.

El Decret 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum de Batxillerat estableix les següents competències específiques per a l'àrea de Valencià: Llengua i Literatura:

Multilingüisme i interculturalitat (CE1)

Analitzar i explicar la diversitat lingüística i els fenòmens de contacte de llengües del món a partir del coneixement de la realitat plurilingüe i intercultural de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i d'Europa i de la riquesa dialectal del català i del castellà.

Comunicació ètica (CE2)

Comunicar-se oralment i per escrit i participar en intercanvis comunicatius amb empatia i respecte cap als participants, detectant usos no ètics del llenguatge, i fent servir les dues llengües oficials de manera no discriminatòria ni ofensiva, per a resoldre conflictes i facilitar el treball cooperatiu, en els àmbits personal, social, acadèmic i professional.

Comprensió oral i multimodal (CE3)

Comprendre, interpretar i valorar textos orals i multimodals, amb especial atenció als textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, aplicant estratègies variades de comprensió oral, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant la seua qualitat i fiabilitat.

Comprensió escrita i multimodal (CE4)

Comprendre, interpretar i valorar textos escrits i multimodals, amb especial atenció a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, aplicant estratègies variades de comprensió escrita, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant la seua qualitat i fiabilitat.

Expressió oral (CE5)

Produir textos orals i multimodals, amb atenció preferent a textos de caràcter acadèmic, utilitzant el llenguatge verbal i no verbal amb rigor, fluïdesa, coherència, cohesió i adequació emprant estratègies variades de planificació, producció, assaig i revisió.

Expressió escrita i multimodal (CE6)

Produir textos escrits i multimodals, amb especial atenció als gèneres acadèmics, coherents, cohesionats, adequats i correctes emprant estratègies variades de planificació, textualització, revisió i edició.

Interacció oral, escrita i multimodal (CE7)

Interactuar de manera oral, escrita i multimodal, mitjançant textos complexos de tots els àmbits, especialment acadèmics i dels mitjans de comunicació, seleccionant i contrastant la fiabilitat d'aquests, fent servir un punt de vista crític i personal amb un llenguatge no discriminatori i respectuós.

Mediació oral, escrita i multimodal (CE8)

Mediar entre interlocutors, en distintes llengües o varietats, o entre les modalitats i registres d'una mateixa llengua, fent ús d'estratègies i coneixement eficaços orientats a explicar conceptes i opinions o a simplificar missatges.

Gestió de la informació (CE9)

Cercar, seleccionar, reelaborar i comunicar informació procedent de diferents fonts de manera pertinent, creativa i ètica, utilitzant diferents codis i canals, en els àmbits personal, social, acadèmic i professional.

Lectura autònoma (CE10)

Seleccionar i llegir de manera autònoma i crítica obres rellevants de la literatura contemporània, o de diferents camps del saber, com a font de plaer i de coneixement, compartint l'experiència lectora, i configurant un itinerari lector a partir de la selecció autònoma de lectures.

Competència literària (CE11)

Llegir, interpretar i valorar críticament obres literàries d'autores i d'autors en llengua catalana i castellana, analitzar-les dins del seu context sociohistòric, vincular-les a diverses disciplines artístiques i culturals i crear textos amb finalitat literària.

Reflexió i consciència lingüística (CE12)

Reflexionar sobre les formes lingüístiques i els usos discursius, de dues o més llengües, per comunicar-se oralment i per escrit, d'una manera ètica i eficaç, en contextos personals, socials, acadèmics i professionals.

4.1. Connexions entre les competències específiques de l'àrea i matèria

Les competències en comprensió i expressió oral, escrita i multimodal (CE3, CE4, CE5 i CE6), com a destreses lingüístiques bàsiques, estan a la base de la comunicació i, com a tals, són indestriables de les competències en interacció (CE7) i mediació (CE8), ja que no hi ha processos comunicatius bidireccionals sense expressió ni comprensió.

La competència multilingüe i intercultural (CE1) no es pot assolir sense una bona competència en comprensió oral i escrita (CE3, CE4) per entendre la diversitat lingüística i cultural i tampoc no es pot desvincular de l'expressió i la interacció (CE5, CE6 i CE7) com a eines de reflexió interlingüística. Amb el suport de les competències en lectura autònoma (CE10) i literària (CE11) com a font d'accés a altres cultures.

La lectura autònoma (CE8) està indissolublement connectada amb la comprensió escrita (CE4) i sovint amb la competència literària (CE11); i estretament vinculada amb la comprensió oral (CE3); l'expressió oral (CE5) i escrita (CE6) i la mediació (CE8) en les activitats de foment lector (clubs de lectura, ressenyes literàries, dramatitzacions, etc.)

L'assoliment de la competència literària (CE11), per una banda necessita les competències en comprensió oral i escrita (CE3, CE4), així com també les d'expressió (CE5, CE6), per crear textos literaris; i per l'altra és una eina que es nodreix i es retroalimenta amb la interacció (CE7) i mediació (CE8) amb el seu entorn i que es complementa i s'amplia amb la competència multilingüe i la interculturalitat (CE1).

En batxillerat trobem tres noves competències amb entitat pròpia, que a l'ensenyament bàsic estan integrades en altres competències: Comunicació ètica (CE2), Gestió de la informació (CE9) i Reflexió i consciència lingüística (CE12). L'ús ètic del llenguatge i la consciència crítica dels missatges són competències transversals a la resta, que aprofundeixen en la qualitat de la comunicació. Un aprofundiment que també aporta la competència en reflexió i consciència lingüística (CE12) lligada als usos lingüístics i l'estudi de les estructures gramaticals, sobretot, des d'una perspectiva contrastiva i a partir de la competència plurilingüe (CE1).

4.2. Connexions amb competències específiques d'altres àrees

Les destreses lingüístiques bàsiques (expressió oral (CE5), expressió escrita (CE6), comprensió oral (CE3), comprensió escrita (CE4) i interacció (CE7)) estan a l'eix vertebrador del procés d'aprenentatge i com a tals estan indissolublement connectades a totes les competències específiques de la resta de matèries (lingüístiques i no lingüístiques). Com també ho està la lectura autònoma (CE10), ja que la llengua escrita està present a totes les matèries.

La mediació lingüística (CE8), sobretot, i la competència plurilingüe (CE1) tenen un gran relació amb les competències específiques de l'àmbit lingüístic, ja que impliquen diferents codis lingüístics i coneixements tant socioculturals com pragmàtics de diferents llengües i cultures.

La competència literària (CE11), a banda de la vinculació a l'àrea lingüística té una forta connexió amb les arts, les humanitats i les noves tecnologies, especialment: Geografia i Història; Música i Educació Plàstica, Visual i Audiovisual; Tecnologia i Digitalització, i Valors Cívics i Ètics.

Les competències en Comunicació ètica (CE2) i Gestió de la informació (CE9) són indestriables de la maduresa personal, professional, cívica i democràtica dels processos comunicatius de qualsevol àrea i matèria exigible a l'alumnat de batxillerat.

4.3. Connexions amb les competències clau

Al quadre següent es mostra la relació de les competències clau amb les competències específiques de la matèria i la distribució per apartats al *Via oberta 1r*

APARTAT	COMPETÈNCIES CLAU	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES
Què en saps?	CCL, CPSAA, CC, CCEC	Comprensió oral i multimodal Comprensió escrita i multimodal Expressió oral Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal Lectura autònoma Competència literària Gestió de la informació
Temps era temps	CCL, CCEC	Lectura autònoma Competència literària
La cuina de l'escriptura	CCL, CPSAA, CC, CCEC	Comprensió escrita i multimodal Expressió escrita i multimodal Interacció oral, escrita i multimodal Lectura autònoma Competència literària
Tarannà	CCL, CP, CPSAA, CC, CCEC	Multilingüisme i interculturalitat Comprensió escrita i multimodal Expressió escrita i multimodal Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal Lectura autònoma
De lletra	CCL, CP	Expressió escrita i multimodal Reflexió i consciència lingüística
Vols dir?	CCL, CP, CCEC	Expressió escrita i multimodal Reflexió i consciència lingüística
El projecte TIC	CCL, CP, CMCT, CD, CPSAA, CE, CCEC	Comprensió oral i multimodal Comprensió escrita i multimodal Expressió oral Expressió escrita i multimodal Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal Comunicació ètica Gestió de la informació Competència literària
Parlem-ne	CCL, CPSAA, CC, CCEC	Comprensió oral i multimodal Expressió oral Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal Comunicació ètica Gestió de la informació

5. SABERS BÀSICS

L'adquisició de les competències específiques requereix la mobilització d'uns determinats **sabers bàsics**, és a dir, dels coneixements, les destreses i les actituds que constitueixen els continguts d'una matèria. Segons el context educatiu del centre i de la diversitat de l'aula, els sabers bàsics es poden agrupar, articular i variar-ne el grau d'aprofundiment.

El Decret 108/2022 organitza els sabers bàsics de la matèria Valencià: Llengua i Literatura en els següents blocs i subblocs.

Sabers bàsics per a 1r de batxillerat

Bloc 1: Llengua i ús	Les llengües i els parlants
Bloc 2: Estratègies comunicatives	2.1 Sabers comuns 2.2 Alfabetització informacional 2.3 Reflexió sobre la llengua 2.4 Comunicació i interacció oral 2.5 Comprensió escrita 2.6 Expressió escrita i multimodal
Bloc 3: Lectura i literatura	3.1 Lectura autònoma 3.2 Lectura guiada de textos literaris

Bloc 1. Llengua i ús
Subbloc 1.1. Les llengües i els parlants CE1, CE4, CE5, CE6, CE7, CE8
Situació actual de les llengües al món. Desenvolupament sociohistòric i situació actual del català i de les llengües d'Espanya.
Varietats geogràfiques del català i de l'espanyol.
Prejudicis i estereotips lingüístics. Actituds lingüístiques i assertivitat.
Fenòmens de contacte de llengües: bilingüisme, plurilingüisme. Diglòssia. Drets lingüístics. Normalització lingüística. Sostenibilitat lingüística.
Bloc 2 Estratègies comunicatives
Subbloc 2.1. Sabers comuns: CE1, CE2, CE3, CE4, CE5, CE6, CE7, CE8, CE12
Estratègies de control metacognitiu de la competència plurilingüe (habilitats cognitivolingüístiques)
Estratègies per adaptar el discurs a la situació comunicativa: grau de formalitat i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació; gèneres discursius de l'àmbit social i educatiu
Estratègies de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori

Subbloc 2.2 Alfabetització informacional: transversal a totes les CE
Mitjans de comunicació en paper i digitals. Les xarxes socials
Riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat a la xarxa.
Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals. Etiqueta digital. Identitat digital personal.
Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual.
Fonts d'informació de tipus acadèmic.
Fonts documentals de l'entorn: biblioteques i arxius locals i comarcals.
Eines digitals per a la gestió de continguts, el treball col·laboratiu i la comunicació. Tipus cercadors i el seu funcionament: índexs o directoris, motors de cerca, multicercadors.
Subbloc 2.3 Reflexió sobre la llengua: Transversal a totes les CE
L'expressió de la subjectivitat i objectivitat en textos.
Adequació del registre a la situació de comunicació.
Cohesió: connectors, marcadors discursius i altres procediments lexicosemàntics i gramaticals.
Correcció lingüística i revisió ortotipogràfica i gramatical dels textos.
Ús de fonts terminològiques, manuals de consulta i de correctors, en suport analògic o digital.
Formes gramaticals i funcions sintàctiques.
Subbloc 2.4. Comunicació i interacció oral
G1. Comprensió oral: CE3, CE7, CE8
Valoració de la forma i el contingut del text.
G2. Expressió oral: CE5, CE7, CE8
Planificació, assaig, producció i revisió de textos orals i multimodals.
Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal.
Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal.
Interaccions orals en situacions comunicatives de caràcter formal i informal. Prendre i cedir la paraula.
Estratègies de cortesia lingüística i cooperació conversacional
Subbloc 2.5 Comprensió escrita: CE4, CE7, CE8
Estratègies de lectura profunda o interpretativa i crítica de textos literaris i no literaris en entorns digitals i analògics
Valoració de la forma i del contingut del text.

Subbloc 2.6 Expressió escrita i multimodal: CE6, CE7, CE8
Estratègies del procés d'expressió escrita i multimodal: planificació, textualització, revisió i correcció/edició.
Bloc 3 Lectura i literatura
Subbloc 3.1 Lectura autònoma: CE10
Selecció d'obres rellevants, incloent-hi l'assaig general i el literari i les formes actuals de producció i consum cultural amb l'ajuda de recomanacions especialitzades.
Funcionament dels circuits literaris i lectors en contextos presencials i virtuals. Utilització autònoma de tot tipus de biblioteques.
Gustos lectors personals: guia i fonaments. Diversificació del corpus llegit, atenent els circuits comercials del llibre i fent la distinció entre literatura canònica i de consum, clàssics i grans vendes.
Experiència personal, lectora i cultural i vincles entre l'obra llegida i aspectes de l'actualitat i altres manifestacions literàries o artístiques.
Recomanació de lectures en suports variats i atenent a aspectes temàtics, formals i intertextuals.
Subbloc 3.2. Lectura guiada de textos literaris: CE11
Lectura guiada d'obres rellevants de la literatura catalana i espanyola, des de l'Edat Mitjana fins al segle XIX.
Els gèneres, els tòpics i els itineraris temàtics de les obres literàries i les seues característiques.
Informació biogràfica de les autores i dels autors de la tradició literària, vinculada a les obres i al context.
Estratègies d'interpretació de les obres literàries des del context sociohistòric i cultural en què estan inscrites.
Elements interns i externs de les obres, l'anàlisi i relació amb el sentit.
Relació de les obres amb altres disciplines artístiques, a partir dels temes tòpics i llenguatges.
Planificació i producció de textos literaris amb intenció literària, amb les estructures i components d'aquest tipus de textos amb models de referència.
Interpretació argumentada dels valors culturals, estètics i de gènere de textos i obres. Lectura amb perspectiva de gènere.
Manifestacions artístiques que representen continguts o recreacions d'obres literàries.
Lectura expressiva, dramatització i recitat de textos literaris
Temes, gèneres i subgèneres, metallenguatge específic, estructura i estil, en la comunicació de l'experiència lectora.

6. SITUACIONS D'APRENTATGE

Les competències lingüístiques són bàsiques per a la formació d'individus socialment compromesos, respectuosos i resolutius en l'àmbit personal, social, educatiu i professional. Per tal d'aconseguir el domini d'aquestes competències, les **situacions d'aprenentatge** són una estratègia pedagògica i didàctica especialment indicada, en tant que faciliten un aprenentatge conscient, significatiu, contextualitzat i pròxim a l'alumnat.

Les situacions d'aprenentatge s'han de planificar tenint en compte la diversitat, facilitant, a partir del disseny universal, que cap barrera física, cognitiva, sensorial o emocional coarte la participació i l'aprenentatge a cap alumne. I han d'estar obertes a la comunitat educativa i a l'entorn del centre educatiu, perquè han de transcendir l'entorn educatiu formal. Així com també han de tindre en compte la diversitat lingüística i multicultural de l'alumnat i convertir-la en una oportunitat d'aprenentatge.

L'objectiu de les situacions d'aprenentatge és dotar l'alumnat de ferramentes per a desenvolupar estratègies que siguin útils més enllà de l'àmbit escolar. Amb aquesta finalitat, caldrà dissenyar situacions exigents, però assolibles, que suposen un repte i on l'error siga una part natural i necessària de l'aprenentatge.

Els alumnes construiran el seu aprenentatge mentre reflexionen, de manera progressivament autònoma i amb textos cada vegada més complexos, sobre les estructures comunicatives, els coneixements lingüístics, els usos convencionals, les estratègies, les actituds i els sentiments implicats en les tasques lectores, escriptores, d'interacció o de mediació.

Les situacions d'aprenentatge s'han de dissenyar sobre un problema real, connectat amb l'entorn, experiències i interessos dels alumnes, que facilite solucions creatives i col·lectives, que fomenti la curiositat i l'acceptació positiva de la diversitat lingüística, cultural i humana de l'entorn i general, a més de la consciència dels usos discriminatoris i sexistes del llenguatge.

És fonamental que les situacions d'aprenentatge interrelacionen diverses competències lingüístiques específiques de la matèria i competències de les diverses àrees, com es trobarà els alumnes en els reptes que els depararà el futur.

En aquest sentit, el projecte lingüístic de centre marcarà, entre altres aspectes, els acords metodològics, d'organització i de suport relacionats amb l'ús i ensenyament de les llengües, i també indicarà en quina llengua s'imparteixen determinades àrees o matèries per a poder planificar situacions d'aprenentatge interdisciplinàries.

A més, es promouran el treball individual, la interacció, la col·laboració i la cooperació entre iguals, amb metodologies actives, per tal que els alumnes participen prenent decisions sobre els objectius, la planificació del procés i de l'avaluació. Sense oblidar la gestió d'emocions en un entorn de confiança, seguretat afectiva, empatia, cooperació emocional i mediació.

Les activitats de lectura i de literatura es dissenyaran tenint en compte el pla de foment lector del centre i l'ús de les biblioteques d'aula, de centre, municipal o virtuals i han d'anar encaminades a promoure el foment de la lectura i a la millora de la competència lectora, combinant els diferents objectius: llegir per a aprendre i llegir per plaer.

Pel que fa a l'ensenyament de llengua i literatura, en batxillerat les situacions d'aprenentatge han d'ampliar-se cap a àmbits acadèmics, professionals, dels mitjans de comunicació i de l'espai literari. Quan acabe aquesta etapa, l'alumnat ha de ser capaç de resoldre situacions comunicatives de manera autònoma, adequada, eficaç i ètica en:

- A) Context personal:** experiències personals de l'alumnat i que impliquen l'expressió de sentiments, vivències, opinions i fets en un clima de confiança, respecte, escolta, afectivitat, empatia, cooperació i mediació. Incidiran en les vivències per donar pas als aspectes formals (forma, planificació, acció i retroacció), i s'utilitzaran, per a fer-ho, diferents suports (físics i digitals).
- B) Context social:** situacions que promoguen la cooperació i la participació de l'alumnat, tant en la vida del centre com en el seu entorn local: la resolució pacífica dels conflictes per mitjà del llenguatge; el desenvolupament de sentiments d'empatia i compassió; els desequilibris entre les llengües oficials; els beneficis del plurilingüisme per al desenvolupament personal i social, etc., des del compromís cívic i ciutadà.
- C) Mitjans de comunicació:** situacions que afavorisquen la recepció crítica i conscient de la informació; la recerca en fonts fiables; així com la publicació de textos propis.
- D) Context acadèmic:** les situacions han de propiciar que l'alumnat empre la llengua per a vehicular els diferents coneixements que estableix el currículum, mitjançant els processos de definir, descriure, enunciar, explicar, demostrar, aplicar i practicar, amb una actitud activa, crítica i reflexiva, que li permeta continuar aprenent al llarg de la vida.
- E) Context professional:** es propiciaran situacions vinculades al món laboral, als usos lingüístics i gèneres discursius d'aquest àmbit: entrevistes de treball, currículums, campanyes publicitàries, sempre respectant els usos ètics del llenguatge.
- F) Context literari:** les situacions d'aprenentatge han de tenir en compte tant l'àmbit personal, la lectura autònoma; com l'acadèmic, la lectura guiada; com el social, el circuit literari. En aquest sentit s'afavoriran activitats de lectura individual i compartida, amb itineraris de lectura, tertúlies literàries, dramatitzacions, etc., i de creació de textos literaris, que es poder compartir o exposar públicament.

7. RECURSOS

El projecte *Via oberta* ofereix els següents recursos:

- Models d'exàmens per unitats didàctiques
- Models de proves PAU
- Autoavaluació per als alumnes
- Material d'àudio i audiovisual
- Enllaços a webs amb recursos lingüístics i literaris i activitats de reforç i ampliació
- *Fer via*: manuals de suport per a l'alumnat nouvingut i de reforç

8. AVALUACIÓ

La LOMLOE proposa una avaluació contínua, formativa, integradora, diferenciada i per competències, que ha de tindre com a objectiu la consecució dels objectius generals de l'etapa i les competències claus previstes al Perfil d'eixida.

L'avaluació contínua entén l'avaluació com un procés i no una fita. Fer un seguiment constant del ritme i els avanços de cada alumne i del grup permet intervindre, corregir i millorar el procés de formació, adoptant les mesures de reforç o adaptacions pertinents.

L'avaluació formativa va estretament lligada a l'avaluació contínua. L'observació atenta del procés d'aprenentatge és fonamental per detectar les dificultats i millorar els processos d'aprenentatge i ensenyament. Una de les ferramentes més adequades per desencadenar les habilitats cognitives de l'alumnat és l'**autoavaluació**. Amb aquesta finalitat, a cada unitat didàctica, el projecte Via ESO inclou una autoavaluació com a activitats de tancament.

L'avaluació integradora permet anar més enllà de les competències específiques de la matèria. L'avaluació es planteja com a eina transversal, de totes les matèries, i que integra també totes les competències clau.

L'avaluació diferenciada ha de tindre en compte la diversitat i avaluar a partir dels criteris establerts a les adaptacions curriculars. L'enfocament s'ha de centrar en la millora del procés d'aprenentatge segons les característiques individuals.

L'avaluació per competències implica adquirir els sabers bàsics, és a dir, els coneixements, destreses i actituds que de forma conjunta permeten assolir les competències que cal mobilitzar per enfrontar-se i resoldre amb èxit una situació d'aprenentatge.

Respecte a les **situacions d'avaluació**, qualsevol expressió del coneixement de l'alumnat és avaluable, és a dir, les mateixes situacions d'aprenentatge ens aportaran les dades que faciliten un adequat seguiment del procés d'ensenyament-aprenentatge. Per això, el paper de l'avaluació és essencial i haurà d'estar present en tota situació d'aprenentatge, en què destacarà la seua dimensió formativa i formadora i tindrà especial rellevància l'autoavaluació i la coavaluació.

8.1 CRITERIS D'AVUACIÓ

Els **critèris d'avaluació**, juntament amb els sabers bàsics, són la base per al disseny de situacions d'aprenentatge i el procediment i instruments d'avaluació que calen per a avaluar l'adquisició de cada competència específica. El Decret 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum de Batxillerat estableix quins són els nivells mínims al final de cadascun dels dos cursos de batxillerat.

1r curs de batxillerat
CE1 Competència multilingüe i intercultural
<p>1.1. Analitzar i categoritzar la diversitat lingüística d'Espanya i del món, i de les dues llengües oficials de la Comunitat Valenciana, usant nocions de sociolingüística.</p> <p>1.2. Valorar la importància del coneixement i ús del valencià com a llengua pròpia del territori i fer-ne un ús efectiu en les diferents situacions comunicatives de l'àmbit personal, social i educatiu.</p> <p>1.3. Mostrar interès i respecte per les varietats lingüístiques, contrastant les seues característiques principals en diferents contextos d'ús i identificant expressions d'ús habitual i menys habitual.</p> <p>1.4. Identificar i qüestionar prejudicis i estereotips lingüístics a partir de l'observació de la diversitat lingüística de l'entorn, amb una actitud de respecte i valoració de la riquesa intercultural, plurilingüe i de diversitat dialectal.</p>
CE 2. Competència de comunicació ètica
<p>2.1 Identificar i rebutjar, de manera autònoma i reflexiva, els usos discriminatoris i manipuladors de la llengua, a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements verbals i no verbals utilitzats en el discurs.</p> <p>2.2 Fer servir un llenguatge no discriminatori, no manipulatiu, veraç, honest, no agressiu i ètic en els diferents processos de producció discursiva, d'interacció i de mediació, en els àmbits personal, educatiu, social i professional.</p> <p>2.3 Fer servir estratègies per a la gestió dialogada de conflictes i l'organització de tasques cooperatives en els àmbits personal, educatiu, social i professional.</p>
CE 3. Competència en comprensió oral
<p>3.1. Escoltar, interpretar i valorar, de manera pautada, textos orals i multimodals complexos de diferents àmbits, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant la seua qualitat, la seua fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat.</p> <p>3.2. Aplicar estratègies variades per anara interpretar el sentit global, l'estructura i la informació rellevant de textos orals i multimodals complexos analitzant la interacció entre els diferents codis.</p> <p>3.3. Extreure i interpretar informació dels textos orals i multimodals complexos, dels elements no verbals i prosòdics, identificar incongruències entre text i elements no verbals, valorar de manera crítica i raonada els continguts, el propòsit del text i la intenció de l'emissor</p>
CE 4. Competència en comprensió escrita i multimodal
<p>4.1. Llegir, interpretar i valorar, de manera pautada, textos escrits i multimodals complexos, amb atenció preferent a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, avaluant la seua qualitat, fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat.</p> <p>4.2. Aplicar estratègies en textos complexos per identificar el sentit global i la informació rellevant, l'estructura i la intenció de l'emissor, realitzant les inferències oportunes i amb diferents propòsits de lectura.</p> <p>4.3. Valorar, de manera guiada, la forma i el contingut dels textos, la intenció de l'emissor i l'eficàcia dels procediments comunicatius usats.</p>

CE 5. Competència en expressió oral
<p>5.1. Produir discursos orals formals, de manera pautaada, en diferents suports amb rigor, coherència, cohesió i adequació atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius.</p> <p>5.2. Planificar, assajar i avaluar, amb guia docent, discursos orals formals sobre temes d'interès científic i cultural i de rellevància acadèmica i social assegurant la seua adequació a la situació comunicativa.</p> <p>5.3. Utilitzar durant el seu discurs oral, de manera eficaç, els elements prosòdics, recursos verbals i no verbals per captar i mantenir l'atenció del receptor.</p> <p>5.4. Realitzar produccions orals formals, estructurades i recolzades pels recursos audiovisuals pertinents, amb fluïdesa i utilitzant un llenguatge ric, no discriminatori i terminologia pròpia del tema.</p>
CE6. Competència en expressió escrita i multimodal
<p>6.1. Produir, de manera pautaada, textos acadèmics escrits i multimodals que responguen a la situació comunicativa amb adequació, coherència, cohesió i correcció sobre temes curriculars o d'interès social i cultural.</p> <p>6.2. Utilitzar coneixements i estratègies, de forma puntualment guiada, per enriquir els textos, atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica, incloent-hi la terminologia específica corresponent, i correcció ortogràfica i gramatical.</p> <p>6.3. Planificar, textualitzar, revisar i editar de manera recursiva durant el procés d'escriptura, utilitzant estratègies i recursos de consulta.</p>
CE7. Competència en interacció oral, escrita i multimodal
<p>7.1. Interactuar oralment, de manera fluïda imitant diversos suports, en contextos de l'àmbit personal, social, professional i acadèmic, fent servir, amb correcció, un llenguatge ric, no discriminatori i respectuós.</p> <p>7.2. Implicar-se activament amb actitud dialogant i d'escolta activa, amb un discurs ben fonamentat.</p> <p>7.3. Interactuar en textos escrits i multimodals de contextos de l'àmbit personal, social, professional i acadèmic, fent-ho amb coherència, cohesió, adequació i correcció.</p> <p>7.4. Demostrar empatia i respecte per les necessitats, idees i motivacions d'altres interlocutors, afegint argumentacions amb capacitat crítica.</p>
CE8. Competència en mediació oral, escrita i multimodal
<p>8.1. Mediar en situacions quotidianes de l'àmbit personal, social, professional i acadèmic comprenent els diferents punt de vista, resumint la informació essencial, i suggerint possibles vies d'actuació per a resoldre la situació.</p> <p>8.2. Interpretar, parafrasejar, resumir o traduir textos, conceptes i situacions no complexes, combinant el repertori lingüístic propi (L2-L2, L2-L1, L1-L2), amb iniciativa i creativitat.</p> <p>8.3. Transmetre oralment la idea, els punts principals de situacions comunicatives senzilles relatives a temes d'interès general, personal o d'actualitat, amb estructura clara i en una varietat estàndard.</p> <p>8.4. Transmetre per escrit la idea, els punts principals de situacions comunicatives senzilles relatives a temes d'interès general, personal o d'actualitat amb estructura clara i en una varietat estàndard.</p> <p>8.5. Seleccionar i utilitzar estratègies de simplificació, adaptació i reformulació de la llengua amb la finalitat que faciliten la comprensió, expressió oral i escrita de situacions comunicatives en les diferents llengües (L2-L2, L2-L1 i L1-L2), fent-ho amb recursos i suports analògics i/o digitals.</p>

CE9 Competència de gestió de la informació
<p>9.1. Localitzar, seleccionar, interpretar i contrastar críticament informació procedent de diferents fonts avaluant-ne la fiabilitat i detectant-ne la intenció comunicativa i els possibles biaixos mediàtics o informacionals.</p> <p>9.2. Reelaborar de manera pertinent, creativa i ètica, la informació prèviament localitzada en diferents fonts, seleccionada, interpretada i contrastada; connectar-la amb experiències i coneixements previs; i organitzar-la amb adequació, coherència i cohesió.</p> <p>9.3. Comunicar la informació prèviament localitzada, seleccionada, interpretada, contrastada i reelaborada, de manera argumentada, ètica i creativa, usant diferents codis i adaptant el canal (oral, escrit o multimodal) al context.</p>
CE10. Lectura autònoma
<p>10.1. Llegir obres i textos de temàtiques, gèneres i funcions diferents i en formats multimodals, analògics i digitals tot seleccionant amb autonomia i criteris propis aquells que millor s'ajusten en cada moment vital als seus gustos, interessos i necessitats personals.</p> <p>10.2. Deixar constància del propi itinerari lector i cultural amb justificació dels criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés i la interpretació dels contextos socioculturals literaris i les experiències lectores particulars acumulades.</p> <p>10.3. Compartir, amb acompanyament docent, les experiències de lectura en suports diversos i utilitzant el metallenguatge literari adequat, tot relacionant les obres llegides amb la pròpia experiència biogràfica, lectora i cultural, i amb altres tipus d'experiències artístiques i culturals.</p>
CE11 Competència literària
<p>11.1. Llegir, analitzar i interpretar obres literàries, a través de l'anàlisi dels elements interns i externs, de la seua relació amb la significació i el context sociohistòric, fent ús d'un metallenguatge apropiat.</p> <p>11.2. Expressar conclusions i valoracions crítiques sobre les obres des de l'Edat mitjana segle XIX, els seus components literaris, les característiques estilístiques i la relació contextual amb períodes estètics, a través de la recerca d'informació en fonts documentals fiables i diverses.</p> <p>11.3. Produir textos amb intenció literària, en suports orals, escrits, multimodals, individualment i col·lectiva partint de la identificació dels gèneres i dels tòpics literaris, i prenent models d'autors i d'autores rellevants.</p> <p>11.4. Crear, recrear i participar activament en actuacions d'intenció o contingut literari (recitals poètics, representacions teatrals, interpretació de textos musicats, exposicions artístiques, performances), partint de models que relacionen altres arts i fan valer el coneixement literari i el plaer cultural.</p>
CE12. Reflexió i consciència lingüístiques
<p>12.1 Reflexionar de manera guiada, i utilitzant el metallenguatge adequat, sobre les formes lingüístiques presents en discursos orals, escrits i multimodals en contextos personals, socials, acadèmics i professionals, per comprendre'ls i per produir-los.</p> <p>12.2 Reflexionar de manera guiada, i utilitzant el metallenguatge adequat, sobre els usos discursius presents en discursos orals, escrits i multimodals en contextos personals, socials, acadèmics i professionals, per comprendre'ls i per produir-los.</p> <p>12.3 Formular generalitzacions i hipòtesis, de manera guiada, sobre aspectes del funcionament integrat de diverses llengües per al control de la competència plurilingüe, a partir de la manipulació, la comparació i la transformació d'enunciats fent servir diversos recursos de suport.</p>

8.2. INSTRUMENTS D'AVUACIÓ

En aquest sentit, és imprescindible dissenyar uns instruments d'avaluació adequats i variats que faciliten el seguiment per part del professorat, així com la reflexió i l'autoregulació de l'alumnat. Entre els instruments d'avaluació estarien:

- els dossiers d'aprenentatge
- les rúbriques
- l'enregistrament i la revisió de les produccions discursives
- les exposicions orals
- els assajos escrits
- les entrevistes
- els debats

En tot cas, les situacions d'avaluació hauran de promoure que l'alumnat expresse el seu coneixement utilitzant diferents vies: orals, escrites, gràfiques i audiovisuals.

Finalment, respecte a l'avaluació **sumativa**, s'haurà de tindre sempre en compte l'accessibilitat en la presentació, els temps i els ritmes, i caldrà ajustar-se, en cada cas, a les característiques i necessitats de l'alumnat.

8.3. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

Percentatges:

- ✓ 70% continguts (**exàmens**). Han d'incloure activitats que avaluen la competència lectora (individual, conjunt...), ortogràfica, gramatical, redacció (diferent tipologia textual), comprensió escrita, entre altres.
- ✓ 30% **activitats** diverses, incloent-hi l'elaboració de textos orals i escrits. Quadern d'activitats, que han d'incloure un enunciat i la resposta corresponent, clarament diferenciats.

Rúbrica exposició oral

(Activitat:.....)

Alumne	Presentació i comiat	Veu	Postura, gestos, contacte visual	Ús de la llengua	Temps	Interés del discurs	Preparació prèvia	Contingut	Material de suport	Resol preguntes	Punts

1. **Presentació i comiat:** Es presenta el ponent i/o presenta el grup de treball. S'explica l'estructura de l'exposició. S'acomiada donant les gràcies per l'atenció.
2. **Veu:** Volum i entonació adequats, mantingudes al llarg de tota l'exposició.
3. **Postura corporal, gestos, contacte visual:** la postura i els moviments són naturals, ocupa espai de l'aula, gesticula de manera adequada i manté contacte visual amb tot el públic.
4. **Ús de la llengua:** discurs clar i ric, sense incorreccions gramaticals, sense castellanismes. Empra un registre adequat a l'àmbit acadèmic.
5. **Temps:** la durada de l'exposició és l'adequada al contingut.
6. **Interés de l'exposició:** Capta l'atenció del públic, l'exposició no decau en cap moment.
7. **Preparació prèvia:** no llig les diapositives, guió, mural, etc. Construeix l'exposició en el moment sense necessitat de recolzar-se amb el material de suport, hi fa referència quan és adient.
8. **Contingut:** s'ajusta al tema que s'ha demanat, entén el que està explicant, les idees que exposa són rellevants respecte del tema.
9. **Material de suport:** diapositives equilibrades quant a text + imatge (predomina la imatge). Segueix una línia coherent, és material creatiu i original, ajuda a la comprensió i/o seguiment de l'exposició.

Resolució de dubtes: sap contestar les preguntes que fa el públic amb autoritat. Controla el tema.

- ✓ Dins d'aquest percentatge incloem un 10% dedicat a **lectures:** En 1r Batxillerat presentem una llista concreta:

1r trimestre -- El llibre de les bèsties. RAMON LLULL. Ed. Bromera

2n trimestre -- *Tirant lo Blanc.*- Joanot Martorell Ed. Laertes (JORDI TIÑENA)

3r trimestre -- *La vida i la mort d'en Jordi Fraginals.*- Josep Pous i Pagès Ed. 62

-- Escanyapobres. Narcís Oller.

LECTURES VOLUNTÀRIES

32. *Frankenstein.*- Mary W. Shelley Ed La Magrana Col·l L'Esparver
33. *El cap perdut de Damasceno Monteiro.*- A Tabucchi Ed. 62
34. *Gràcies per la propina.*- Ferran Torrent Ed. 62 Col·l Labutxaca
35. *L'atles furtiu.*- Alfred Bosch Ed. Columna
36. *El pont del jueus.*- Martí Gironell Ed 62 Col·l Labutxaca
37. *El retaule del flautista.* Emili Teixidor. edicions 62
38. *Soc lletja.* Sergi Belbel. edicions 62
39. *La serp Blanca. Antologia del conte modern.* Selecció a cura d'Enric Iborra. Tàndem edicions.
40. *Criatures d'ultratomba. Contes de terror, edició a cura de David Mateo.* Tàndem edicions.
41. *Aloma.* Mercé Rodoreda
42. *Una imatge no val més que mil paraules.* Jesús Tuson
43. *Casa de misericòrdia.* Joan Margarit

L'avaluació es farà en base a activitats d'animació lectora (diaris de lectura, dramatitzacions, tertúlies...) i no farem únicament exàmens escrits. Dedicarem una part de la setmana/mes a fer lectura dins de l'aula, amb la periodicitat que es puga.

Rúbrica per al seguiment de tertúlies (2 punts cada ítem)

Alumne	Llig i subratlla	Nombre de participacions	Ús de la llengua	Capacitat de reflexió	Atenció i respecte	Total punts
	S'interessa per la tasca, subratlla i porta el llibre a classe.	Participa activament aportant idees pròpies i fent intervencions en resposta a les opinions dels altres (entre 2 i 6 intervencions).	Empra la llengua amb fluïdesa i correcció.	Les intervencions contribueixen a enriquir la tertúlia i susciten la intervenció de la resta.	No fa soroll, respecta el torn de paraula i l'actitud és correcta quan intervenen els altres.	

- ✓ **Concursos literaris:** animarem el nostre alumnat a participar en diferents concursos de redacció.
- ✓
- ✓ **Aula virtual:** es completarà el procés d'ensenyament-aprenentatge amb l'ús de la plataforma Aules o qualsevol canal corporatiu, que també seran avaluats.
- ✓
- ✓ **Pendents :** Si l'alumne aprova dues avaluacions del curs superior automàticament supera la del curs anterior. En cas que no siga així haurà de realitzar una prova escrita amb diferents destreses, a més de les lectures corresponents.
- ✓
- ✓ **Faltes gramaticals:** Descomptarem puntuació de l'activitat concreta o del conjunt, fins a un màxim de 2 punts, amb una valoració global, sense concretar el valor de cada falta. La possibilitat de recuperar les faltes es tindrà en compte en tot moment, per a la qual cosa els oferirem quadernets d'ortografia, més lectura, autocorrecció...

Pautes per a corregir textos escrits:

Presentació - 2 punt	
. Marges . Doble espai entre paràgrafs . Cal·ligrafia . Netedat	
Ortografia i gramàtica - 3 punts	
. Accentuació, apostrofació, dièresi . Grafies . Morfologia (gènere, nombre, formes verbals, pronoms, etc.) . Castellanisme (o en altra llengua) . Estructura sintàctica (lo neutre, perífrasis, etc.)	<div style="border: 1px solid blue; border-radius: 50%; width: 40px; height: 40px; margin: 10px auto;"></div> <div style="border: 1px solid blue; width: 80px; height: 25px; margin: 10px auto;"></div>

	
Estructura - 2 punts	
. Puntuació . Macroestructura textual (les parts del text) . Ús de connectors textuais i intraoracionals	
Contingut 3 punts	
. Extensió adequada (mínim i màxim de paraules) . Lèxic precís, ric, sense repeticions, etc. . Registre adequat (estàndard), col·loquialismes, vulgarismes, etc.	

Els treballs monogràfics hauran d'incloure:

- Portada (amb títol del treball, nom de l'alumne/a, assignatura i professor).
- Índex (referència a les pàgines que aniran numerades).
- Cos (amb subtítols, si és el cas).
- Bibliografia i webgrafia (seguint les normes APA).

- **Deures:** No n'hi haurà com a tal, però sí activitats continues que complementen el dia a dia de l'aula.
-
- **Extraescolars:** No hi ha prevista cap activitat.

9. METODOLOGIA I ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

Quina és la metodologia del projecte Via oberta?

La matèria Valencià: Llengua i Literatura, com a llengua vehicular de l'ensenyament, té un paper clau en la formació de l'alumnat, que haurà de ser capaç d'encarar-se als reptes professionals i personals de la societat actual, més tecnològica, més complexa. Però a més, té una gran rellevància a l'hora de transmetre la valoració i el respecte per totes les llengües, cultures i manifestacions culturals d'una societat cada vegada més plural i multicultural.

Els coneixements, destreses i actituds, és a dir, els sabers bàsics, que constitueixen els continguts de Valencià: Llengua i Literatura, i que calen per a poder adquirir les competències específiques, al projecte *Via oberta* es plantegen, majoritàriament, des de la metodologia de les situacions d'aprenentatge. És a partir de situacions reals, significatives i pròximes a l'alumnat que es mobilitzen amb més èxit els coneixements implicats.

Les situacions d'aprenentatge afavoreixen la implicació de l'alumnat alhora que respecten la diversitat i els diferents ritmes d'aprenentatge, promouen el treball en equip i la capacitat d'aprendre a aprendre. La resolució col·laborativa, amb la participació dels membres des de la diversitat de capacitats, és una eina excel·lent per reforçar l'autoestima, l'autonomia, la reflexió i la responsabilitat.

A *Via oberta*, les situacions d'aprenentatge, com la resta d'activitats, estan dissenyades a partir dels criteris d'avaluació, juntament els sabers bàsics, que la normativa preveu per a cada cicle. Com també la resta d'activitats, tant individuals, en parella o en grup, que tenen com a objectiu fomentar l'adquisició de les competències clau i específiques, en especial, la comprensió, expressió, interacció i mediació oral, escrita i multimodal i l'hàbit lector i garantir l'assoliment dels ítems del perfil d'eixida.

Com treballar Via oberta?

Hem estructurat el llibre en deu apartats que combinen tots els continguts i competències del currículum:

Què en saps? Proposem activitats de presa de contacte. A fi de millorar el procés d'aprenentatge, presentarem activitats motivadores, de reflexió i de resolució cooperativa.

Parlem-ne. Treballarem les competències de comprensió de textos orals, escrits i multimodals i de mediació, a partir de l'estudi de les propietats textuais i les diferents classes de textos (articles periodístics o d'assaig, fragments de contes o novel·les, poesia, teatre, etc.).

Temps era temps La literatura de primer de batxillerat abraça des de l'edat mitjana fins al segle XIX. Estudiarem la història de la literatura i llegirem una tria representativa dels nostres textos literaris, que analitzarem dins del seu context sociohistòric i de manera crítica.

La cuina de l'escriptura. L'estudi de la literatura no es pot limitar a la teoria. Per reforçar la competència en expressió escrita i multimodal i literària, *Via oberta* et proposa un taller de creació literària en cada lliçó, centrat en un gènere diferent: crearem poesia, escriurem contes, dramatitzarem textos, prepararem exposicions, etc.

Tarannà. En una societat diversa i plurilingüe com la nostra és fonamental incidir en la competència multilingüe i intercultural i ho farem des d'un vessant molt pràctic i un context real: actituds i prejudicis lingüístics, quina és la importància de la diversitat lingüística, etc.

De lletra: l'aprenentatge d'una llengua implica dominar la gramàtica, la morfologia, la sintaxi i la fonètica.

Farem un repàs exhaustiu de la normativa amb activitats pràctiques i dinàmiques, incidint en la reflexió i consciència lingüística.

Vols dir? En aquest apartat aprofundirem sobre la història del lèxic, les classes de diccionaris, les locucions i frases fetes, la creació lèxica o la variació lingüística.

Projecte TIC. Hem d'aprofitar tots els avanços informàtics i tecnològics i incorporar-los a l'aula. En cada lliçó proposem un projecte TIC, que ens permetrà mobilitzar una gran diversitat de competències, com ara, les de comprensió i expressió, comunicació ètica i gestió de la informació, mitjançant l'ús d'aplicacions com ara un Padlet, el booktràiler, vídeopoemes, etc.

Autoavaluació. Al final de cada lliçó oferim un qüestionari per a repassar-ne els continguts.

Model de proves PAU. A fi de practicar el comentari de textos literaris, periodístics i d'assaig, proposem diferents models de proves PAU.

10. UNITATS DIDÀCTIQUES I TEMPORALITZACIÓ

10.1 ORGANITZACIÓ DE LES UNITATS DIDÀCTIQUES:

DISTRIBUCIÓ DELS SABERS BÀSICS I CRITERIS D'AVALUACIÓ AL VIA ESO 1r

PRIMER TRIMESTRE

1. Caminem amb la llengua

L'objectiu general d'aquesta situació és aconseguir que l'alumnat es familiaritze amb el lèxic bàsic de sociolingüística que anirem utilitzant al llarg del curs. Així mateix es pretén que es reconega la diversitat lingüística del país i del món i la diferent situació que viuen les llengües. Que les persones siguin capaces d'emprar amb propietat els mots que identifiquen la situació de les llengües en relació a la seua història i a l'ús que en fan els seus usuaris, és la finalitat d'aquesta situació.

2. Per què el 9 d'octubre és festiu a la Comunitat Valenciana?

L'objectiu general d'aquesta situació és que l'alumnat identifique la filiació lingüística del català, alhora, ens introduïm en el comentari de text: reflexió entorn els textos literaris, introducció a l'assaig com a text de reflexió amb caràcter metalingüístic i metaliterari. Finalment, introduïm la transposició de la crònica històrica al món actual a través dels gèneres periodístics.

3. L'aventura de pensar.

Es tracta d'entendre les coordenades espai-temporals del naixement de la literatura en la nostra llengua. A banda ens endinsarem en el context històric de la figura de Ramon Llull i de l'expansió de la Corona d'Aragó. (Convivència entre diferents cultures i civilitzacions). Com a lectura obligatòria tindrem: *Llibre de les bèsties*.

4. Trobadors del segle XXI.

L'objectiu principal és situar-nos en el naixement de la poesia, trobadoresca, base de la poesia que es desenvoluparà al llarg de la història i que encara perdura. Al mateix temps, la comparem amb la producció en altres llengües i altres cultures.

SEGON TRIMESTRE

5. Transformació social i cultural: un repte actual.

Es tracta d'entendre el xoc entre dues concepcions de la vida: teocentrisme (representat pels principals autors de l'església) contra antropocentrisme (Bernat Metge), un concepte "nou" que entén que la vida s'ha de gaudir.

6. Cavallers i literatura.

Descobrirem una de les obres d'art més rellevants a escala mundial com és el *Tirant lo Blanc* (serà lectura obligatòria), sense oblidar altres obres que el complementen i que conformen el Segle d'Or.

TERCER TRIMESTRE

7. Alta Cultura versus Cultura Popular

L'objectiu d'aquesta situació és entendre com els fets històrics repercuteixen en la posició sociolingüística de les llengües. D'altra banda, aprofitant l'impuls que rep la literatura popular en aquests segles, abordarem les característiques que la identifiquen: la literatura al servei dels usuaris, reflex dels valors d'un poble i les inquietuds de les seues gents.

8. La represa: cap a la modernitat.

L'objectiu d'aquesta situació és presentar les bases de la literatura contemporània i la seua relació amb les arts plàstiques. Alhora, l'anàlisi dels factors que constitueixen la base de la normativització i normalització lingüístiques. Finalment considerar la importància de la premsa escrita en el procés de sensibilització de la comunitat de parlants, contextualitzada a l'època però valorant la projecció d'aquest fet en l'actualitat (mitjans de comunicació i xarxes socials).

Oferirem diverses lectures de l'època (principi s.xx)

10. 2. DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DE LES UNITATS DIDÀCTIQUES

Distribuïdes en 9 unitats didàctiques, pensades per a una mitjana de 10 sessions per lliçó, tot i que el temps dedicat a cada apartat variarà segons les característiques de cada grup. La recomanació de l'equip que ha elaborat els materials és la següent:

1a avaluació: lliçons 1, 2 i 3

2a avaluació: lliçons 4, 5 i 6

3a avaluació: lliçons 7, 8 i 9

11. AVALUACIÓ DOCENT

Després de cada avaluació, els membres del departament es reuneixen per a valorar els resultats i analitzar específicament els grups que no han respost als objectius de la matèria. S'acorden mesures a adoptar per a millorar el rendiment a classe, amb els alumnes i amb la col·laboració de les famílies mitjançant els informes que es faciliten al tutor perquè els comuniqui a les famílies, mínim un per trimestre. Els informes estan disponibles en el mòdul docent de la intranet del centre i, gràcies a la col·laboració del departament d'informàtica, permeten elaborar una informació simple i entenedora sobre el procés d'ensenyament i aprenentatge. A més de l'avaluació dels alumnes, també hi ha una avaluació del professorat.